

Economie

Prepaid creditcards buitensporig duur

Livia Benders
Amsterdam

Prepaid creditcards zijn vaak duur en de voorwaarden zijn klantvriendelijk. Er zijn veel extra kosten aan verbonden en bij sommige aanbieders kost het zelfs geld als de kaart niet wordt gebruikt. Dat constateert de Consumentenbond die de tarieven van alle Nederlandse kaartuitgevers met elkaar vergelikt.

Een prepaid creditcard werkt op dezelfde manier als een prepaid simkaart. De kaart kan pas gebruikt worden als er saldo op staat. Als het geld op is dan is het uit met de pret; het is dus geen lening. Daarom is er geen sprake van een BKR-registratie en dat maakt deze geld-beheeroptie populair onder klanten die principieel tegen een dergelijke registratie zijn. Verder hoeven de kaarthouders geen minimuminkomen op te geven. De kaart lijkt dus ideaal voor reislustige jongeren die nog geen vaste baan hebben en in het buitenland toch een creditcard nodig hebben.

Alderrijke onder het gras

Maar in sommige gevallen zit er een addertje onder het gras. Net zoals bij een normale creditcard worden er een jaarlijkse bijdrage en opnamekosten in rekening gebracht. Anders dan bij een normale creditcard komen er bij de prepaid variant vaak nog opwaardert, teruggaveboek en zelfs zogenaemde

inactiviteitskosten bovenop.

Deze laatste kostenpost komt erop neer dat klanten die hun pas langer dan een jaar niet hebben gebruikt een maandelijks bedrag moeten betalen. Bij de aanbieders GWK, MoneyPass en Viabuy varieert dit bedrag van 1 euro tot wel 9,95 euro. Bij Money2Go kost het de klant na drie maanden van gebruik al 2,50 euro per maand. Verder hanteren sommige uitgevers ook eenmalige kosten. Zo benadrukt Viabuy dat er de eerste drie jaar geen jaarlijkse kosten worden afgeschreven, maar de kaart moet wel binnen twee weken worden geactiveerd en dat kost 89,70 euro.

Gedachtenloos

Die kosten staan vermeld in de algemene voorwaarden die vaak gedachtenloos door klanten worden aangevinkt. Er wordt veel online geadvertiseerd door prepaidcreditcarduitgevers, maar de consumenten zijn zich vaak niet bewust van de kosten die erbij komen kijken, waarschuwt een woordvoerder van de Consumentenbond. Op korte termijn konden de kaartaanbieders niet reageren.

Een ander nadeel is dat prepaid creditcards vaak niet worden geaccepteerd als borg bij een hotel of autoverhuurbedrijf omdat er geen kredietcheck kan worden gedaan. Daarnaast bieden prepaidcreditcarduitgevers, met uitzondering van die van ICS, geen verzekering bij diefstal, verlies en beschadiging van aankopen.

Nederland veroudert en dat merken vooral de naoorlogse woonwijken. De risico's voor ouders: problemen met stoepen, hoge opgangen en vereenzaming. Hoog tijd voor plannen om Nederland vergrijzingsbestendig te maken.

Door Jochem van Staalduine

Klaar voor de grote vergrijzing

De nieuwbouwwijk Geleen-Zuid - tweemaal een-kapwooning, keurig gemaakte grasveldjes - moet in de jaren zestig hebben gewemeld van de buitenspelende kinderen. Nu is het doodstil in Geleen-Zuid, vertelt architect Paul Verhorts, die de wijk bezocht om inspiratie op te doen voor zijn vernieuwingsplan. Kinderen werden volwassens en vertrokken. Inmiddels wonen hun bijna bejaarde ouders in huizen die niet meer bij hen passen.

Nederland komt op leeftijd, en woonwijken als Geleen-Zuid vergrijzen als eerste. Dat veroorzaakt problemen - zo niet nu, dan toch in de toekomst. De traptreden naar een portiekwoning vormen ineens een serieuze obstakel, een wandeling naar de buurtwinkel wordt een dagtaak, vereenzaming dreigt. Hoe maken we Nederland stedenbouwkundig en zorgtechnisch gebruiksklaar voor de grote vergrijzing?

Dat was ook de vraag die Rijksbouwmeester Floris Alkemade zich stelde. Hij schreef een prijsvraag uit om antwoorden te vinden. Architecten en specialisten uit de zorg moesten een toekomstplan bedenken voor naoorlogse wijken in vier steden: Sittard-Geleen, Groningen, Almere en Rotterdam. 'De opdracht: behandel ouders niet als zielege mensen, laat ze meedoen', zegt Alkemade. Uit de 174 inzendingen koos de jury deze maand tuintig plannen. In oktober worden de vier winnaars bekendgemaakt. De vier steden beloven hun best te doen de winnende plannen echt te verwezenlijken.

Vrijwel alle plannen die de eindronde hebben gehaald, hebben dit met elkaar gemeen: buurtbewoners moeten weer contact met elkaar krijgen. Ouderen moeten activiteiten blijven ondernemen, jongeren keren terug in de wijk. Zo is in Groningen een plan genomineerd dat ouders en jongeren laat samenwonen. Studenten en expats nemen hun intrek op de bovenverdieping van huizen van oudere Groningers. De jongeren wonen goedkoop in de gewilde Oosterparkwijk, en de ouders krijgen hulp waar door ze niet hoeven te verhuizen.

Willen jongeren en ouders wel samenwonen? Hoogleraar sociologie Pearl Dykstra van de Erasmus Universiteit twijfelt. 'Wonen is iets heel privés. We zijn in Nederland gewend aan het idee dat elke generatie zelfstandig woont.' Gedwongen samenwonen gaat ver, zegt

De opdracht: behandel ouders niet als zielege mensen, laat ze meedoen

Floris Alkemade
Rijksbouwmeester

Dykstra. 'Dan moet je heel voorzichtig selecteren. Want wie wil voor een vreemde zorgen?'

Bovendien moeten de planmakers passen het wiel niet opnieuw uit te vinden. Een van de inzendingen, meergeneratiehoven in Almere, heeft als basis idee verschillende generaties in een hof voor elkaar te laten zorgen. Dit plan kent niet de sterk succesvolle voorgangers, zegt Dykstra. 'We hebben kangoeroewoningen gehad, huizen met een buidel voor ouders. En mantelzorgwoningen, noodwoningen in achtertuinen. Maar hoeveel van zulke woningen zijn er nou echt gebouwd? Dat zijn er niet veel.' Om hun plannen te laten slagen, moeten architecten wegblijven van de sociale structuur van de wijk, vindt Dykstra. 'Cohesie opleggen werkt niet.' Wat staat ons te wachten? Die genoemde plannen:

MEERGENERATIEHOVEN

Breng generaties bij elkaar, dat is het idee achter de meergeneratiehoven in Almere Haven. Het plan van Temp, architectuur en zorgadviesbureau Kantelien moet ouders en jongeren met elkaar in contact brengen. 'Het individuaalisme in Almere is doorgeslagen. Iedereen heeft een eigen tuin, een eigen auto. Dat werkt niet meer als iedereen ouder dan 70 wordt', zegt architect Maarten van Tuji.

De oplossing: hofjes met bewoners uit meerdere generaties, die naar elkaar omkijken. Ouderen wonen op de begane grond en starters en expats in afzonderlijke appartementen op de bovenverdiepingen. Die starters komen niet zomaar naar de verouderde wijk; als lokkertje worden de woningen energie neutraal gemaakt. Ook moet er kinderopvang, een speeltuin en bedrijfsruimte in de wijk komen. Een laatste noviteit in het plan: gedeelde logeerkamers. Handig als het nageslacht van zorgbehoevende ouders niet blijft slapen, maar ook voor logerende vrienden van starters.

Jonge huurlers zouden bijvoorbeeld huurkorting kunnen krijgen als ze eenvoudige medische hulp en assistentie bij computerproblemen verlenen aan anderen. Ouderen zouden op hun beurt op de kinderen van de jongere mensen kunnen passen.

ROLLATORCIRKELS

Voor het tot stand komen van de rollatorcirkels in Geleen-Zuid was de inbreng uit de zorg onmisbaar. Een col-

Citizen science voor natuur

In Nederland monitoren duizenden vrijwilligers talloze soorten planten, dieren en paddenstoelen. Deze citizen science is van grote waarde voor de wetenschap, het natuurbeleid en het draagvlak voor natuur, wijst een Wageningse studie uit. Om de continuïteit te waarborgen zijn scholing van vrijwilligers, inzet van nieuwe technologieën en meer samenwerking tussen organisaties en overheden gewenst. Betere toegankelijkheid en benutting van data kunnen bijdragen aan versterking van natuur en biodiversiteit. Tijd voor een opwaardering van burgerwetenschap? wur.nl/citizen-science.

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

www.wur.nl

174

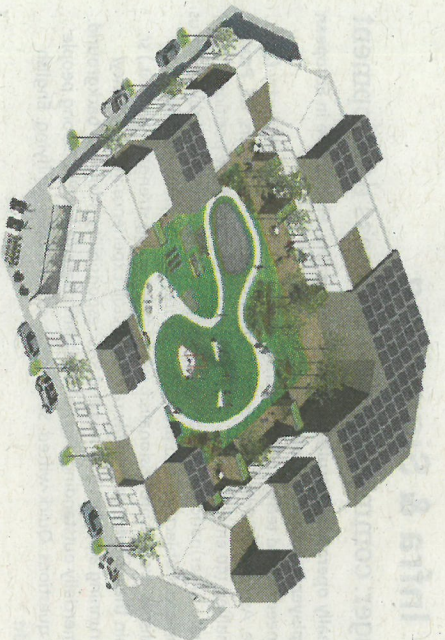

INZENDIGEN kreeg de Rijksbouwmeester op de prijsvraag voor architecten en specialisten uit de zorg om een toekomstplan te bedenken voor naoorlogse wijken.

Foto Raymond Rutting / de Volkskrant

MEERGEGENERATIEHOVEN IN ALMEREHAVEN

Het plan van Temp architecture en zorgadviesbureau Kantelingen moet ouderen en jongeren met elkaar in contact brengen. In de hofjes wonen ouderen op de begane grond.

lega van Freya Pijnenborg, voorzitter van vrijwilligersorganisatie Volontario, wist dat de maximale afstand die ouderen met een rollator afleggen ongeveer 300 meter is. Dat beperkt ouderen in de activiteiten die ze kunnen ondernemen. Dus moet er elke 300 meter een ontmoetingsplaats zijn. Een verpleeghuis bijvoorbeeld, maar ook een bakker met stoeltes of een boom met bankjes', zegt Pijnenborg.

In het plan van Paul Verhorst van Arches architecten BNA zijn cirkels van 300 meter over Geleen gelegd. Welke voorzieningen daar precies komen, beslissen de makers van het plan in over-

ROLLATORCIRKELS IN GELEEN-ZUID

In het plan van Paul Verhorst van Arches zijn cirkels van 300 meter over Geleen-Zuid gelegd. De rollatorcirkels moeten de afstand tot voorzieningen gevoelmatig kleiner maken. Vrijwilligers gaan een grote rol spelen.

leg met de bewoners. De rollatorcirkels moeten de afstand tot voorzieningen gevoelmatig kleiner maken: zo is het verdwijnen van de lokale bakker of groenteboer voor de ouderen geen ramp meer, en is een uitstap altijd binnen rollatorbereik.

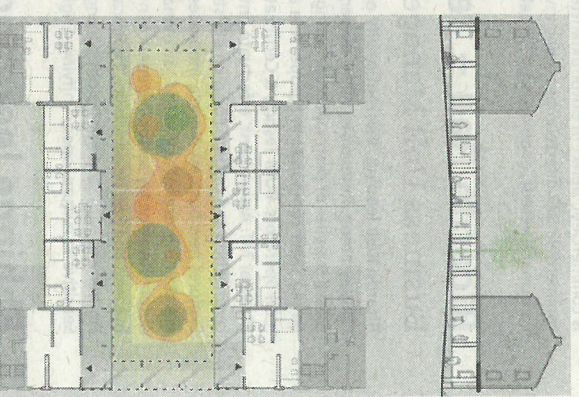
In het plan voor Geleen spelen vrijwilligers een grote rol. Een optie om hen te belonen, zijn de 'voldo's' waar Volontario mee werkt: vrijwilligers krijgen per gewerkte uur een muntje, waarmee ze iets kunnen kopen. Lokale bedrijven sponsoren de muntes.

GEMEENSCHAPSWARSTRATEN

De wijk Carnisse in Rotterdam heeft twee problemen, legt architect Tomas Dirrix uit. Het eerste probleem is dat een groot deel van de wijk bestaat uit portiekwoningen met een opgang van een meter hoog. Dat is nogal een klim voor sommige ouderen. Het tweede probleem is architectonisch van aard: dwarsstraten van de straten met rijfeshuizen hebben 'een dode bestemming'. De straten hebben alleen zijmuren en geen voordeuren.

Het plan van architectenbureau Diederix is toegespitst op twee Rotterdamse straten. Daar moeten de hoo-

GEMEENSCHAPSWARSTRATEN IN ROTTERDAM

Het plan van bureau Diederix bevat een groene ruimte en een gezamenlijke keukens.

ken van de rijfeshuizen gemeenschappelijk gaan vormen. Een groene ruimte met bijvoorbeeld een kruidentuin verlevendigt de 'dode' dwarsstraat. De hoekuitzen aan de kant van de dwarsstraten veranderen in een gezamenlijke keukens of woonkamer. Niet alle ouderen in het woonblok koken immers nog zelf. Het is dan handig als ze samen kunnen eten.

Het probleem van de hoge opgang van de portiekwoningen wil het architectenbureau oplossen door de achtertuinen deels te vervangen door een heling, zodat de bewoners de hoge treden aan de voorkant niet meer hoeven te beklimmen.